

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

голова Приймальної комісії

проф. І.Є. Цепенда

«1» лютого 2021 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для прийому вступників на другий (третій) курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) або на перший курс (зі скороченим терміном навчання) за умови вступу на споріднену спеціальність у межах вакантних місць ліцензованого обсягу з

Основи соціокультурної діяльності

(назва конкурсного предмета)

для зарахування на навчання за ступенем бакалавра
за спеціальністю

028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

(шифр, спеціальність)

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста у 2021 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”
Протокол №2 від „1” лютого 2021 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з “ **Основ соціокультурної діяльності** ” є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем “бакалавра” за спеціальністю **028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»** при прийомі на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2021 році.

Програма містить основні питання з предметів “Вступ до фаху”, “Краєзнавство”, “Країнознавство”, “Історія соціокультурної діяльності”, “Основи менеджменту”, “Активні види дозвілля” “Маркетинг в соціокультурній діяльності” " Етика соціокультурної діяльності", " Організація івентивних заходів ", " Охорона і використання історико-культурної спадщини" та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ ВСТУП ДО ФАХУ”

Тема 1.СФЕРА КУЛЬТУРИ ЯК СФЕРА ПОСЛУГ. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ

1. Культура, соціально-культурна сфера і менеджмент
2. Суть і зміст менеджменту
3. Особливості менеджменту в соціально-культурній сфері. Сфера культури як сфера послуг
4. Професійно-особова модель менеджера і гуманітарна культура

Тема 2.ФУНКЦІЇ ТА МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Загальні, окремі і допоміжні функції управління.
2. Методи управління в соціально-культурній сфері
3. Загальні функції менеджменту

Тема 3.СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СФЕРА: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ, ПРИЗНАЧЕННЯ

1. Поняття соціокультурної сфери
2. Бізнес в соціокультурній сфері
3. Призначення соціокультурної сфери

Тема 4.СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

1. Оцінка факторів розвитку соціально-культурної сфери
2. Особливості соціальної роботи у сфері культури
3. Соціально-культурна сфера, соціальна держава, громадянське суспільство: взаємини і взаємозалежності
4. Основні чинники розвитку соціокультурної сфери

Тема 5.ТУРИЗМ І КУЛЬТУРА: ФЕНОМЕН ВЗАЄМОЗАЛЕЖНОСТІ І ВЗАЄМОЗБАГАЧЕННЯ

1. Туризм як соціокультурне явище
2. Соціокультурні характеристики туризму

Тема 6. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ НАУКОВИХ ЗНАНЬ

1. Знання та міфи стародавніх цивілізацій
1. Зародження наукових знань в епоху Античності
3. Наукові досягнення епохи Відродження
4. Розвиток науки у Новий час.
5. Основні тенденції розвитку науки Новітнього часу.

Тема 7. НАУКА ЯК СУСПІЛЬНЕ ЯВИЩЕ

1. Наука: сутність поняття
2. Функції науки, понятійний апарат
3. Класифікація наук
4. Об'єкт та суб'єкт науки
5. Сучасний стан розвитку науки в Україні

Тема 8. МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Поняття методу наукового дослідження
2. Поняття методології та методики наукового дослідження
3. Фундаментальна (філософська) методологія

4. Загальнонаукові методи наукових досліджень
5. Методи конкретних наукових досліджень
6. Методи емпіричного рівня досліджень
7. Методи теоретичних досліджень

Тема 9. БАЗОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Вибір напрямку наукового дослідження
2. Формулювання наукової проблеми
3. Предмет та об'єкт наукового дослідження
4. Основні етапи проведення наукового дослідження
5. Економічна ефективність наукового дослідження

Тема 10. НАУКОВА ІНФОРМАЦІЯ

1. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень
2. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі
3. Організація роботи з науковою літературою
4. Аналіз та інтерпретація інформації

Тема 11. МОРАЛЬНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Проблема суб'єктивізму наукових досліджень
2. Моральні виміри відповідальності вченого
3. Плагіат. Нормативно-правовий захист авторського права

Тема 12. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ВНЗ

1. Сутність і структура самостійної роботи студента
2. Організація підготовки індивідуальних та самостійних робіт студентів
3. Організація роботи з науковою, навчальною, навчально-методичною літературою.

Тема 13. ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Основні вимоги до оформлення бібліографічного списку (стаття, монографія, посібник, електронний ресурс)
2. Підготовка списку літератури на задану тему

Тема 14. ПІДГОТОВКА КУРСОВОЇ РОБОТИ

1. Курсова робота: загальна характеристика
2. Послідовність виконання курсової роботи
3. Підготовка до захисту курсової роботи та її захист

Тема 15. ОСНОВНІ ВИДИ НДРС

1. Особливості підготовки та оформлення рефератів
2. Робота над підготовкою доповіді
3. Підготовка анотації
4. Наукова стаття: поняття, функції, види.
5. Організація підготовки та оформлення публікації
6. Тези наукової доповіді (повідомлення)
7. Вимоги до змісту та структури статті

Тема 16. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Кваліфікаційна робота: сутність поняття, види
2. Організація виконання кваліфікаційної роботи
3. Оформлення кваліфікаційних робіт
4. Підготовка до захисту та захист кваліфікаційної роботи

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арутюнов В.Х. Методологія соціально - економічного пізнання: Навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2005, 353 с.
2. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень. Київ: Вища школа, 1997, 271 с.
3. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економічних спеціальностей вузів, Київ: Держстандарт України, 1995, 310 с.
4. Братерська-Дронь М.Т. Проблеми сучасної філософії: моральнісний аспект наукової творчості. Культура народів Причорномор'я, 2004. № 51, С. 117 – 120.
5. Добров Г. М. Наука о науке. [Отв. ред. Н. В. Новиков]. 3-е издание доп. и перераб. Київ: Наук. думка. 1998. 304 с.
6. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації. / [Упоряд. Ю.І. Цеков; переднє слово Р.В. Бойка]. Київ: Ред. "Бюл. ВАК України", 1999, 64 с.
7. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки Структура і правила оформлення. Держстандрт України. URL: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/standarts/DSTU_3008-95.pdf
8. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 3. / [Редкол.: С. В. Мочерний та ін.]. Київ: Видавничий центр "Академія", 2002, 952 с.
9. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2004, 212 с.
10. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1977-12#Text>
11. Катренко А. В. Системний аналіз об'єктів та процесів комп'ютеризації: Навч. посіб. Львів: Новий світ-2000, 2003, 424 с.
12. Кодекс наукової етики (Проект). Київ: Українська федерація вчених; Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України, 2005, 8 с. URL: www.semynozhenko.net/ufv/files/kod_etiki.dok.
13. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Київ: Кондор, 2003, 192 с.
14. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2010.
15. Основи науково-дослідної роботи: навчальний посібник для студентів, аспірантів та докторантів філософського факультету / [за ред. Конверського А.Є.]. Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2004, 186 с.
16. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Навч. посіб. Київ, 2003, 116 с.
17. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників. Бюл. ВАК України, 2000. № 2, 48 с.
18. Положення про підготовку і захист магістерських робіт освітньої галузі "Державне управління" спеціальності "Державна служба". Київ: Головдержслужба України, 2002.
19. Положення про підготовку та захист магістерської роботи. Тернопіль: Економічна думка, 2002.
20. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження. К., 2000.
21. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2005. 208 с.
22. Чорненький Я.Я. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навч. посіб. / Я.Я.Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б. Рибак та ін. – К.: Професіонал, 2006. – 208 с.
23. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. 3-є вид., стер. Київ: Знання-Прес, 2003, 295 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ КРАЇНОЗНАВСТВО ”

Тема 1. Країнознавство як наукова дисципліна

1. Функції і завдання країнознавства.
2. Наукові школи країнознавства.
3. Метод країнознавства: класична хорологічна концепція та парадигма територіальної організації.
4. Закономірності та принципи країнознавства.

Тема 2. Понятійно-категоріальний апарат країнознавства

1. Туристська дестинація: типи, компоненти та характерні риси.
2. Регіон як основний об'єкт дослідження в країнознавстві.
3. Районування. Принципи та критерії районування.
4. Особливості туристичного районування світу згідно з ЮНВТО.
5. Типології у країнознавстві. Кількісні та якісні типології.

Тема 3. Політична характеристика в структурі країнознавчого дослідження

1. Держава, її ознаки та функції.
2. Поняття «країна», «територія». Види територій.
3. Класифікація держав за формою правління.
4. Класифікація держав за формою державного устрою та адміністративно-територіальним поділом.
5. Етапи формування сучасної політичної карти світу.
6. Міжнародні (міждержавні) організації. Політичні блоки та економічні союзи.

Тема 4. Економічна характеристика в структурі країнознавчого дослідження

1. Економічні та соціальні показники, що використовуються для виділення типів країн у країнознавчих дослідженнях.
2. Типологія держав за рівнем соціально-економічного розвитку.
3. Типологія держав за економіко-географічними передумовами сталого розвитку туризму.

Тема 5. Європейський туристичний макрорегіон

1. Структура Європейського туристичного макрорегіону.
2. Туристичне районування та зонування території країн Європейського туристичного макрорегіону.
3. Провідні туристичні країни Європейського туристичного макрорегіону, їх туристичні центри.

Тема 6. Країнознавча характеристика Федеративної Республіки Німеччина

1. Природно-географічна характеристика.
2. Населення і демографічні процеси.
3. Державний устрій та форма правління.
4. Економіка та інфраструктура.
5. Історико-культурні ресурси.
6. Розвиток туристичної галузі. Основні туристичні дестинації.

Тема 7. Країнознавча характеристика Французької Республіки

1. Природно-географічна характеристика.
2. Населення і демографічні процеси.
3. Державний устрій та форма правління.
4. Економіка та інфраструктура.
5. Історико-культурні ресурси.

6. Розвиток туристичної галузі. Основні туристичні DESTИНАЦІЇ.

Тема 8. Країнознавча характеристика Італійської Республіки

1. Природно-географічна характеристика.
2. Населення і демографічні процеси.
3. Державний устрій та форма правління.
4. Економіка та інфраструктура.
5. Історико-культурні ресурси.
6. Розвиток туристичної галузі. Основні туристичні DESTИНАЦІЇ.

Тема 9. Країнознавча характеристика Королівства Іспанія

1. Природно-географічна характеристика.
2. Населення і демографічні процеси.
3. Державний устрій та форма правління.
4. Економіка та інфраструктура.
5. Історико-культурні ресурси.
6. Розвиток туристичної галузі. Основні туристичні DESTИНАЦІЇ.

Тема 10. Країнознавча характеристика Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії

1. Природно-географічна характеристика.
2. Населення і демографічні процеси.
3. Державний устрій та форма правління.
4. Економіка та інфраструктура.
5. Історико-культурні ресурси.
6. Розвиток туристичної галузі. Основні туристичні DESTИНАЦІЇ.

Тема 11. Країнознавча характеристика Турецької Республіки

1. Природно-географічна характеристика.
2. Населення і демографічні процеси.
3. Державний устрій та форма правління.
4. Економіка та інфраструктура.
5. Історико-культурні ресурси.
6. Розвиток туристичної галузі. Основні туристичні DESTИНАЦІЇ.

Тема 12. Близькосхідний туристичний макрорегіон

1. Структура Близькосхідного туристичного макрорегіону.
2. Туристичне районування та зонування території країн Південно-Західної Азії, Єгипту та Лівії.
3. Провідні туристичні країни Близькосхідного туристичного макрорегіону, їх туристичні центри.

Тема 13. Країнознавча характеристика Арабської Республіки Єгипет

1. Природно-географічна характеристика.
2. Населення і демографічні процеси.
3. Державний устрій та форма правління.
4. Економіка та інфраструктура.
5. Історико-культурні ресурси.
6. Розвиток туристичної галузі. Основні туристичні DESTИНАЦІЇ.

Тема 14. Південно-Азійський та Азійсько-Тихоокеанський туристичні макрорегіони

1. Структура Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіонів.
2. Туристичне районування та зонування території країн Південної, Південно-Східної, Східної Азії, Австралії та Океанії.

3. Провідні туристичні країни Південно-Азійського та Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіонів, їх туристичні центри.

Тема 15. Африканський туристичний макрорегіон

1. Структура Африканського туристичного макрорегіону.
2. Туристичне районування та зонування території країн Африканського туристичного макрорегіону.
3. Провідні туристичні країни Африканського туристичного макрорегіону, їх туристичні центри.

Тема 16. Американський туристичний макрорегіон

1. Структура Американського туристичного макрорегіону.
2. Туристичне районування та зонування території країн Північної, Південної, Центральної Америки, острівних країн і територій Карибського басейну.
3. Провідні туристичні країни Американського туристичного макрорегіону, їх туристичні центри.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Александрова А.Ю. Международный туризм : Учебник. Москва : Аспект Пресс, 2001. 461 с.
2. Безуглий В.В. Економічна та соціальна географія країн світу : Посібник К. : Видав. центр «Академія», 2007. 704 с.
3. Бліє Г., Муллер П, Шаблій О Географія: світи, регіони, концепти. Київ : Либідь, 2004. 740 с.
4. Воскресенский В.Ю. Международный туризм Учебник. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2006. 255 с.
5. Головченко В.І., Кравчук. О. А. Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія : Навчальний посібник. Київ : ЗАТ «Нічлава», 2006. 336 с.
6. Дахно І.І. Країни світу : Енциклопедичний довідник Київ. : Мапа, 2004. 608 с.
7. Заячук М.Д., О.С. Чубрей О.С. Економічна та соціальна географія світу : Навч. Посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. 200 с.
8. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма : Справочник Москва : Финансы и статистика, 2000. 368 с.
9. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії : Навч. Посібник. Чернівці : Книги-XXI, 2004. 383 с.
10. Мальська М.П., Антонюк Н.В., Занько Ю.С. Країнознавство: теорія та практика : Підручник. Київ. : Центр учбової літератури, 2012. 528 с.
11. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг : Підручник Київ. : Знання, 2008. 661 с.
12. Масляк П.О. Країнознавство : Підручник.; 2-ге вид., випр. Київ. : Знання, 2008. – 292 с.
13. Мироненко Н.С. Страноведение: теория и методы : Учеб. пособие для вузов. Москва. : Аспект Пресс, 2001. 268 с.
14. Сенин В.В. Организация международного туризма. Москва. : Финансы и статистика, 2004. 400 с.
15. Тонкошкур М.В., Поколотна М.М., Полчанінова М.М. Туристське країнознавство : Підручник. Харків. : ХНАМГ, 2011. 475 с.
16. Туристичне країнознавство : Навч. посібник / За ред. В.Ф. Семенова. Одеса : «Атлант» ОДЕУ, 2010. 340 с.
17. Турчин Я.Б., Дорош Л.О., Горбач О.Н. Країнознавство : Навч. Посібник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. 276 с.
18. Яценко Б.П., Бабарицька В.К. Країнознавство: основи теорії : Навч. Посібник. Київ. : Либідь, 2009. 312 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ КРАЄЗНАВСТВО ”

Тема 1. Предмет і завдання краєзнавства

1. Визначення поняття «краєзнавства». Функції краєзнавства.
2. Організаційні форми краєзнавства.
3. Характеристика основних видів краєзнавства.
4. Туристичне краєзнавство, його завдання.
5. Об'єкт і предмет туристичного краєзнавства

Тема 2. Історичні аспекти розвитку краєзнавства

1. Спільний початковий етап розвитку краєзнавства та прототуризму.
2. Екскурсійна діяльність як невід'ємна складова туристичної подорожі.
3. Розвиток туристичної інфраструктури.
4. Заснування туристичних організацій.
5. Розвиток туристичного краєзнавства в складі СРСР.
6. Сучасний стан туристичного краєзнавства в Україні.

Тема 3. Історія становлення і розвиток туристичного краєзнавства в Карпатському регіоні (на прикладі Галичини)

1. Особливості розвитку краєзнавства в Галичині
2. Туристичні товариства
3. Історія розбудови карпатської туристичної інфраструктури

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. пос. – 2-ге видання перероб. та допов. Київ. : Альтерпрес, 2010. 404 с.
2. Великочий В.С., Маланюк Т.З., Мельник Г.Д. Прикарпаття туристичне // Прикарпаття спадщина віків. Пам'ятки природи, історії. Культури, етнографії. Історико-культурологічне видання. Львів : Манускрипт–Львів, 2006. С. 504–567.
3. Гетьман В. І. Українські Карпати. Ландшафтно-рекреаційні ресурси.: навч. книга Тернопіль. Богдан, 2010. 136 с.
4. Гілецький Й. Р. Популярно про Українські Карпати та основні пішохідні маршрути Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. 176 с.
5. Грабовецький В. Ілюстрована історія Прикарпаття : Вид. друге доп. Т. III. Івано-Франківськ : «Нова Зоря», 2004. 464 с.
6. Демідієнко О. Я., Іонова О. М., Кузнецова В. І. Основи краєзнавства. Посібник. Харків. : Світ дитинства, 1999. 96 с.
7. Заповідники і національні парки України. Київ. : Вища школа, 1999. 232 с.
8. Заставний Ф. Д. Географія України : у 2 кн. Львів.: Світ, 1994.
9. Закон України «Про охорону культурної спадщини» // Урядовий кур'єр . 2000. 12 липня.
10. Клапчук В.М. Туризм і курортне господарство Галичини : монографія. Івано-Франківськ : Фоліант, 2012. 224 с.
11. Костриця М. Ю., Обозний В. В. Шкільна краєзнавчо-туристична робота : навч. посібник. Київ. : Вища шк., 1995. 223 с.
12. Крачило М. П. Краєзнавство і туризм : навч. посібник Київ. : Вища школа, 1994. 180 с.

13. Кремень В. Вітчизняне краєзнавство : стратегічні орієнтири сучасної освітньої парадигми // Краєзнавство. 2011. № 3. С. 10–15.
14. Кушнарєнко Н. М. Бібліотечне краєзнавство : підручник Київ.: Знання, 2007. 502 с.
15. Любіцева О. О., Панкова Є. В., Стафійчук В. І. Туристичні ресурси України: навч. пос. Київ. : Альтерпрес, 2007. 369 с.
16. Луцький Я. Український краєзнавчо-туристичний рух у Галичині (1830-1939 рр.). Івано-Франківськ : [б. в.], 2003. 160 с.
17. Маланюк Т. З. Краєзнавство і туризм : навч. посібник. Івано-Франківськ. : СПД І. О. Іванців, 2010. 200 с.
18. Маланюк Т. Природно-заповідний фонд Івано-Франківської області // Джерела. – 1999. № 3. С. 21-24.
19. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. пос. Київ. : Знання, 2008. 343 с.
20. Обозний В. В. Краєзнавча підготовка менеджерів туризму в умовах педагогічного університету: монографія. Київ. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. 204 с.
21. Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / за ред. проф. Ф. Д. Заставного. Київ. Знання, 2006. 575 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ АКТИВНІ ВИДИ ДОЗВІЛЛЯ ”

Тема 1. Теоретичні основи активних видів дозвілля.

1. Сутність активного дозвілля.
2. Фізична рекреація у сфері активного дозвілля молоді.
3. Розвиток різновидів активного дозвілля на прикладі спортивно-оздоровчого туризму.

Тема.2. Розвиток форм активного дозвілля

- 1 Розвиток форм активного дозвілля у Давньому світі
- 2 Особливості активного дозвілля у країнах західної Європи та США
3. Становлення туризму як масового явища активного дозвілля
4. Туристсько-рекреаційний рух в Україні II пол. XIX поч. XX ст.
5. Активне дозвілля населення в зарубіжних країнах в II пол. XXст.
6. Розвиток активних форм дозвілля в Україні.
7. Основні тенденції розвитку активного дозвілля в умовах глобальних взаємодій.

Тема 3. Туристичні види активного дозвілля

1. Пішохідний і гірський туризм
2. Лижний туризм
3. Водний туризм
4. Велосипедний туризм

Тема 4. Організація туристських походів.

1. Комплектування групи.
2. Розробка маршруту.
3. Оформлення похідної туристської документації

Тема 5. Туристське спорядження.

1. Групове спорядження.
2. Особисте спорядження.
3. Спеціальне спорядження.

Тема 6. Харчування в походах.

1. Добір продуктів харчування.
2. Режим харчування.
3. Вода. Режим водопостачання.
4. Приготування їжі.
5. Туристське кострове і кухонне спорядження.
6. Багаття.

Тема 7. Тактика проведення туристської подорожі.

1. Техніка пересування та долаття перешкод.
2. Тактика туристської подорожі.
3. Привали та ночівлі.

Тема 8. Топографія і орієнтування на місцевості.

1. Сутність та способи орієнтування на місцевості.
2. Топографічні карти.
3. Орієнтування за допомогою карти та компасу.
4. Орієнтування на місцевості за допомогою природних орієнтирів.
5. Системи супутникової навігації.

Тема 8. Гігієна туриста. Перша долікарська медична допомога.

1. Гігієна туриста.
2. Самоконтроль під час туристського походу. Перша долікарська медична допомога.
3. Обов'язки санінструктора в туристському поході.
4. Похідна аптечка

Тема 9. Забезпечення безпеки на маршруті.

1. Інструктаж учасників групи перед виходом на маршрут.
2. Об'єктивні і суб'єктивні фактори виникнення небезпеки в туризмі.
3. Класифікація правил безпеки.
4. Забезпечення безпеки походів.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абрамов В. В., Тонкошкур М.В. Історія туризму : підручник Харків.: Вид-во «Форт», 2010. 286 с.
2. Блистів Т. В., Горбацьо І.І., Нужний О.В. Теорія і практика туристичних походів: навч. посіб. Львів. : НВФ « Українські технології», 2006. 132 с.
3. Булашев А. Я. Спортивний туризм: учебник. Харьков: ХГАФК, 2004. 388 с.
4. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні : теорія і практика. Київ: Олімп, л-ра, 2009. 279 с.
5. Грабовський Ю. А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм: навч. посібник. Тернопіль. : ТНПУ, 2007. 302 с.
6. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: навч. посіб. для зал. освіт. Київ.: Наук. світ, 2003. 203 с.
7. Дмитрук О. Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм : навч. посібник. - 2-ге вид., перероб. та доповн. Київ. : Альтепрес, 2008. 280 с.
8. Коцан І. Я. Шкільний туризм: навч.-метод. Посібник. Київ. : Муар, 1998. 208 с.
9. Луцький Я. Основи шкільного туризму : навчальний посібник. Івано-Франківськ : «Місто НВ». 2008. 137 с.
10. Ляшенко Д. О. Картографія з основами топографії: навч. пос. для вищ. навч. закл. Київ.: Наукова думка, 2008. 184 с.
11. Остапець О. Організація туристської роботи в школі // Краєзнавство. Географія. Туризм. 2008. № 16. С. 3-14.
12. Остапчук В. В. Підготовка і проведення туристського походу: навч. посібник Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 89 с.

13. Серебрій В. Походи вихідного дня як форма оздоровчого туризму. // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького ДПУ імені Григорія Сковороди: науково-теоретичний збірник. Переяслав-Хмельницький: ПЦ «Ризографіка», 2005. С. 138-148.

14. Щур Ю. В., Дмитрук О.В. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник. Київ.: Альтерпрес, 2003. 232 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ ІСТОРІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ”

Тема 1. Теоретичні основи дисципліни

1. Історія соціально-культурної діяльності як самостійний науковий напрям.
2. Сутність поняття. Предмет і завдання дисципліни історія соціокультурної діяльності
3. Роль і місце соціально-культурної діяльності в історико-культурному процесі.

Тема 2. Соціокультурна діяльність первісного суспільства

1. Основні стадії соціокультурного розвитку первісного суспільства.
2. Духовне життя людини первісної доби.
3. Мистецтво первісного суспільства.

Тема 3. Історія соціокультурної діяльності Стародавнього Сходу

1. Соціальні та світоглядні основи давньосхідних цивілізацій.
2. Соціокультурний розвиток Стародавньої Месопотамії.
3. Соціокультурний розвиток Стародавнього Єгипту.

Тема 4. Соціокультурна діяльність Давньої Індії та Китаю

1. Особливості розвитку давньосхідних суспільств
2. Соціокультурний розвиток Давньої Індії
3. Соціокультурний розвиток Давнього Китаю

Тема 5. Історія соціокультурної діяльності в епоху Давньої Греції

1. Особливості соціокультурної діяльності Давньої Греції
2. Масові свята в Давній Греції.
3. Розвиток наукових знань

Тема 6. Історія соціокультурної діяльності в епоху Стародавнього Риму.

1. Загальна періодизація соціокультурного розвитку Риму
2. Релігія у житті римлян.
3. Наукові винаходи та освіта.
4. Мистецтво та література римлян.

Тема 7. Арабо-мусульманський соціокультурний світ та його особливості.

1. Арабо-мусульманський культурний регіон.
2. Виникнення ісламу як фундаменту арабо-мусульманської культури, основні його напрямки.
3. Соціокультурний розвиток арабського світу доби халіфату.
4. Наука та освіта в ісламському світі.
5. Літературно-мистецьке життя.

Тема 8. Соціокультурний розвиток американського континенту.

1. Соціокультурні процеси розвитку корінних жителів американського континенту.
2. Основні історичні етапи розвитку доколумбової Америки.
3. Духовно-релігійні традиції індіанців.
4. Наукові знання
5. Писемність і література.
6. Архітектура та образотворче мистецтво.

Тема 9. Соціокультурна діяльність Західної Європи в середні віки.

1. Соціокультурні характеристики людини західноєвропейського Середньовіччя.
2. Основні субкультури середньовічного суспільства.
3. Мистецтво європейського Середньовіччя.

Тема 10. Історія соціокультурного розвитку Європи епохи Відродження.

1. Основний соціокультурний зміст епохи Відродження і її періодизація.
2. Наука епохи Відродження.
3. Мистецтво та література Ренесансу.

Тема 11. Особливості соціокультурної діяльності Європи нового часу

1. Соціально-економічні та наукові передумови формування культури Нового часу.
2. Ціннісно-світоглядні орієнтири людини Нового часу.
3. Основні мистецькі напрями Нового часу.

Тема 12. Соціокультурна діяльність найдавнішого населення на теренах України.

1. Етнокультурні проблеми походження українського народу.
2. Матеріальна та духовна культура стародавнього населення України (палеоліт, мезоліт, неоліт).
3. Феномен Трипільської культури.
4. Культура мідно-бронзової та залізної доби (кіммерійці, скіфи, сармати, антична епоха Причорномор'я).
5. Характерні риси культури ранньослов'янського періоду.

Тема 13. Соціокультурна діяльність в період Княжої доби

1. Передумови соціокультурного розвитку Княжої доби.
2. Суспільне життя в Київській Русі.
3. Хрещення України-Русі та його історико-культурне значення.
4. Судочинство в Київській Русі.
5. Наука та освіта.
6. Літературно-мистецька діяльність.

Тема 14. Соціокультурна діяльність Галицько-Волинської Русі.

1. Характер і зміст соціокультурних процесів у Галицько-Волинському князівстві.
2. Освітні традиції Галицько-Волинської держави.
3. Літописання у Галицько-Волинській державі.
4. Мистецтво Галицько-Волинської держави.

Тема 15. Соціокультурна діяльність в Україні у другій половині XIV – першій половині XVII ст.

1. Соціально-політична і соціокультурна ситуація в польсько-литовську добу.
2. Освіта і книгодрукування в XIV—XVII ст.
3. Тенденції розвитку архітектури України XIV — початку XVII ст.
4. Українська скульптура та ікона

Тема 16. Соціокультурна діяльність України II пол.. XVII – XVIII ст .

1. Особливості соціокультурного розвитку українського народу II пол. XVII - XVIII ст.
2. Козацтво як соціокультурний феномен.
3. Розвиток освіти та наукових знань в Україні XVII–XVIII ст.
4. Поширення книгодрукарської справи .
5. Піднесення літературної творчості.
6. Феномен українського бароко в архітектурі.
7. Образотворче мистецтво театр та музика.

Тема 17. Соціокультурна діяльність в Україні в період національне відродження (кінець XVIII - XIX ст.).

1. Особливості соціокультурного розвитку України кінця XVIII — початку XIX століття
2. Українська література на шляху від просвітництва до романтизму
3. Політико-визвольний рух в Україні.
4. Розвиток освіти і науки в Україні
5. Українське мистецтво XIX ст.

Тема 18. Історія соціокультурної діяльності в Україні в кінці XIX в першій третині XX ст.

1. Сутність європейського модернізму в соціокультурній діяльності в Україні
2. Особливості соціокультурної діяльності доби відновлення української державності (1917-1920 роки).
3. Радянський етап соціокультурного розвитку довоєнного періоду (1921-1941 роки)

Тема 19. Соціокультурна діяльність в умовах нової соціокультурної реальності.

1. Формування нової соціокультурної дійсності та її риси.
2. Сучасний етап соціокультурної діяльності.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кормич Л. І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури XX ст.): Навч. посіб. – 3-тє вид. Харків.: Одисей, 2004. 304 с.
2. Павленко Ю. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства : монографія. Київ.: Либідь, 1999. 280 с.
3. Кузьменко В.А., Романчук О.К. На порозі надцивілізації: роздуми про майбутнє. Львів : Світ, 2010. 214 с.
4. Закович М.М. та ін. Культурологія: Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник., Київ.: «Знання», 2004. 567с.
5. Абрамович С.Д. та ін. Культурологія: Навч.посіб. К.: Кондор, 2005. 352 с.
6. Грицай Я.Й. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX – XX століття. Київ.: Генеза, 1996. 360 с.
7. Закович М.М. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. К.: Знання, 2000. С. 334-438.
8. Клапчук С.М. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. Київ.: Знання, 2001. С. 90-104.
9. Огієнко І.І. Історія українського друкарства. К.: Либідь, 1994. 448 с.
10. Толочко П.П. Київська Русь. К.: Абрис, 1996. 360 с.

Інформаційні ресурси

1. Дьяконов И.М. Пути истории: От древнейшего человека до наших дней. Москва., 1994. - 384 с. URL : <http://abuss.narod.ru/Biblio/diakonov.pdf>
2. Ніколова Н.І. Міждисциплінарне дослідження соціокультурної динаміки як інноваційна складова освітнього процесу. URL : http://novyn.kpi.ua/2007-2-2/07_Nikolova.pdf

3. Павленко Ю.В. Концептуальні засади осмислення цивілізаційного процесу. – URL : <http://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/2007-4-pavlenko.pdf>
4. Павлова О.Ю. Єдність і локальність культурно-історичного процесу URL http://libfree.com/170213555_kulturologiyayednist_lokalnist_kulturnoistorichnogo_protsesu.html
5. Сорокин П.А. Социокультурная динамика и эволюционизм. URL : <http://abuss.narod.ru/Biblio/sorokin2.htm>

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “МАРКЕТИНГ В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ”

1. Сутність маркетингу.
2. Роль маркетингу в соціокультурній діяльності.
3. Концепції маркетингу.
4. Види маркетингу.
5. Комплекс сучасного маркетингу.
6. «Концепція 4 Р» в маркетингу.
7. Маркетингове середовище підприємства.
8. Маркетингова інформаційна система.
9. Сегментування ринку.
10. Позиціонування на ринку.
11. Місце товарної політики в маркетингу.
12. Управління товарним асортиментом.
13. Поняття конкурентоспроможності.
14. Сутність ціни в маркетинговій діяльності соціокультурної сфери.
15. Методи ціноутворення івент послуг.
16. Цінові стратегії.
17. Маркетингова політика комунікацій.
18. Сутність реклами.
19. Стимулювання збуту івентивних заходів.
20. Зв'язки з громадськістю в маркетингу.
21. Прямий маркетинг.
22. Збутова політика маркетингу.
23. Різновиди збутових стратегій.
24. Організація маркетингу на підприємстві соціокультурної сфери.
25. Контроль маркетингової діяльності.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Астахова О. Маркетинг: навч. посіб. Харків: вид. ХНЕУ, 2006. 208 с.
2. Беквіт Г. Продаючи невидиме. Керівництво з сучасного маркетингу послуг. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2018. 192 с.
3. Вачевський М.В., Скотний М.В. Маркетинг у сферах послуг: Навчальний посібник. Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. 232 с.
4. Іванова Л. О., Семак Б.Б., Вовчанська О.М. Маркетинг послуг : навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2018. 508 с.
5. Ілляшенко С.М. Маркетинг інновацій та інновації в маркетингу: монографія. Суми: Університетська книга, 2008. 616 с.
6. Мендела І.Я. Маркетинг в соціокультурній діяльності: ситуаційні вправи, тестові завдання: практикум. Івано-Франківськ: Вид-во «Фоліант», 2020. 60 с.
7. Мендела І.Я. Стратегічний маркетинг: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во «Фоліант», 2012. 102 с.
8. Ортинська В.В., Мельникович О.М. Маркетингові дослідження: підручник. Ч. 1. Київ: КНТЕУ, 2007. 376 с.

9. Старостіна А.О. Маркетинг: підручник. Київ: Знання, 2009. 1071 с.
10. Ткаченко Л.В. Маркетинг послуг. Київ: Експрес, 2013. 345 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ”

Тема 1. Суть, значення та розвиток менеджменту.

1. Мета, завдання та предмет менеджменту.
2. Суть понять «управління» та «менеджмент».
3. Школи менеджменту.
4. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності.
5. Категорії управління та менеджменту, рівні управління та сфери менеджменту.
6. Завдання менеджменту. Складові частини менеджменту.
7. Керуюча та керована підсистема менеджменту.
8. Принципи менеджменту.
9. Історичні етапи розвитку менеджменту.

Тема 2. Методи менеджменту .

1. Сутність методів менеджменту, їх зміст і зв'язок з функціями управління.
2. Мотиваційна природа методів менеджменту.
3. Класифікація методів менеджменту, їх взаємозв'язок.
4. Економічні методи менеджменту, їх значення та напрями використання.
5. Зміст економічних методів менеджменту, комерційний розрахунок, ціноутворення, прибуток, матеріальне стимулювання.
6. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи менеджменту.
7. Характеристика методів організаційного впливу: організаційне регламентування - закони, статuti, положення, організаційне нормування, інструктування.

Тема 3. Функції менеджменту. Планування як функція менеджменту

1. Класифікація функцій менеджменту.
2. Основні (загальні) та спеціальні функції менеджменту, їх взаємозв'язок.
3. Сутність і зміст функції планування й прогнозування.
4. Місце планування серед функцій управління.
5. Характеристика факторів, що впливають на процес планування.
6. Принципи планування. Рівні планування діяльності підприємств.
7. Методи організаційного планування.
8. Поняття «мета» в управлінні та класифікація цілей організації.
9. Система планів підприємства.
10. Методологія і етапи стратегічного планування.

Тема 4. Організація в системі управління. Функція менеджменту «організація».

1. Функція організації як базисна функція менеджменту, її зміст та напрями реалізації.
2. Сутність функції організовування.
3. Поняття організаційної діяльності.
4. Організаційна структура як результат організаційної діяльності.
5. Формування підрозділів організаційної структури.
6. Функціональна, територіальна, виробнича, проектна і змішана департаментизація.
7. Норма керованості і чинники, що її визначають.
8. Централізація і децентралізація при побудові організаційної структури.
9. Визначення обов'язків і повноважень.
10. Делегування повноважень. Елементи процесу делегування.

11. Типи повноважень: лінійні, штабні, функціональні.

12. Фактори проектування організації - зовнішнє середовище, технологія, стратегічний вибір.

Тема 5. Функція менеджменту «мотивація».

1. Поняття і роль мотивації у менеджменті.
2. Потреби і винагороди, мотиви і стимули.
3. Мотиваційна структура людини.
4. Підходи до мотивації з погляду змісту протреб.
5. Дослідження А. Маслоу, К. Альдерфера, Д. МакКлеланда, Ф. Герцберга.
6. Процесуальний підхід до мотивації.
7. Теорії очікування, справедливості, модель Портера-Лоулера.
8. Мотиваційні теорії підтримки бажаної поведінки.
9. Методи регулювання поведінки людей: позитивна підтримка, негативна підтримка, покарання та ігнорування.

Тема 6. Керівництво, влада та лідерство в організації.

1. Поняття керівництва та лідерства і відмінність між ними.
2. Влада, вплив, та їх баланс. Форми влади, що застосовуються у практиці керівництва.
3. Переконавання та залучення працівників до співробітництва як інструменти впливу на їхню поведінку.
4. Чинники та обставини, що формують ефективного керівника (лідера).
5. Лідерство як сукупність певних рис характеру керівника.
6. Поняття стилю керування та континууму стилів керування.
7. «Теорія Х» і «Теорія У» Д. Мак-Грегора.
8. Авторитарно-ліберальний континуум стилів керування
9. Ситуаційна модель керування Ф. Фідлера.
10. Модель «шлях – мета».
11. Стили керівництва та типи менеджерів.
12. Шляхи вдосконалення керівництва колективом.

Тема 7. Функція менеджменту «контроль».

1. Поняття та зміст контролю.
2. Функція контролю як форма зворотного зв'язку від підрозділів закладу до органів управління.
3. Види контролю.
4. Органи зовнішнього і внутрішнього контролю за діяльністю підприємств соціокультурної сфери.
5. Попередній, поточний і заключний контроль.
6. Регулювання процесу виробництва та обслуговування на основі контролю за діяльністю підрозділів підприємств.
7. Процес контролю і техніка його проведення.

Тема 8 . Комунікації в менеджменті.

1. Поняття комунікації та її роль у системі управління.
2. Процес комунікації: модель; основні етапи та елементи.
3. Зворотний зв'язок та «шум» у комунікаційному процесі.
4. Модель комунікаційного процесу, її елементи та етапи.
5. Методи комунікації та комунікаційні канали – їх переваги, недоліки і сфери ефективного використання.
6. Міжособові комунікації – види і характеристика.

7. Комунікаційні перешкоди: вибіркове сприйняття; семантичні перешкоди; поганий зворотний зв'язок; соціокультурні відмінності відправника та одержувача повідомлення; інформаційні перевантаження.

8. Способи усунення комунікаційних бар'єрів і підвищення ефективності комунікацій

9. Види та характеристика організаційних комунікацій.

10. Формальні та неформальні комунікації.

11. Комунікаційні мережі.

12. Застосування технічних засобів у комунікації.

13. Інформаційні системи та персональні засоби електронних комунікацій.

Тема 9. Прийняття управлінських рішень.

1. Сутність управлінських рішень, їх значення для ефективності роботи підприємств соціокультурної сфери.

2. Класифікація управлінських рішень.

3. Вимоги до управлінських рішень: наукова обґрунтованість, реальність, цільова спрямованість, кількісна та якісна визначеність.

4. Технологія підготовки та прийняття управлінських рішень.

5. Аналіз і класифікація проблем в діяльності підприємств туристичної галузі.

6. Етапи прийняття управлінських рішень.

7. Методи розробки варіантів управлінських рішень: експертної оцінки, моделювання, «мозкового штурму», порівняння.

8. Критерії вибору варіантів рішення.

9. Вимоги до прийняття оптимального рішення керівником підприємства.

Тема 10. Економічна ефективність менеджменту

1. Поняття організаційної ефективності.

2. Підходи до визначення організаційної ефективності: цільовий, системний, вибірковий.

3. Види організаційної ефективності: внутрішня, зовнішня, загальна, стратегічна, ринкова, оперативна.

4. Оцінка організаційної ефективності за узагальнюючими та частковими критеріями.

5. Ефективність системи менеджменту.

6. Кількісні і якісні показники ефективності управління.

7. Оцінка ефективності діяльності менеджерів.

8. Обґрунтування ефективності реалізації рішень щодо вдосконалення діяльності організації.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гірняк О.М., Лазоновський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Київ : «Магнолія плюс» ; Львів : Новий світ-2000, 2003. 336 с.

2. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту : підручник. Львів : БаК, 2001. 624 с.

3. Данюк В.М. Організація праці менеджера : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2006. 276 с.

4. Завадський Й.С. Менеджмент. Т.1. вид. 2-ге. Київ : УФІМБ, 2002. 542 с.

5. Кравченко В.О. Загальний менеджмент. Конспект лекцій. Одеса : ОДЕУ, 2012. 170 с.

6. Кравченко В.О., Пучкова С.І., Тупак С.М. Організація праці менеджера : навчальний посібник. Одеса : ОКФА, 2011. 230 с.

7. Кредісов А.І. Історія вчень менеджменту : підручник для вищих навч. закладів. Київ : Знання України, 2000. 300 с.

8. Кузьмін О.Е., Мельник О.Г. Основи менеджменту : підручник. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : «Академвидав», 2007. 464 с.

9. Мартиненко Н.М. Основи менеджменту : підручник. Київ : Каравела, 2005. 496 с.
10. Мельниченко С.В., Ведмідь Н.І. Менеджмент підприємств туристичної індустрії. Київ : КНТЕУ, 2005. 205 с.
11. Хміль Ф.І. Основи менеджменту : підручник. Київ : Академвидав, 2003. 608 с.
12. Хміль Ф.І. Практикум з менеджменту організацій : навчальний посібник. Львів : «Магнолія плюс», 2004. 333 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “ЕТИКА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

Тема 1. Значення етики в професійній діяльності менеджера

1. Основні поняття. Роль етики в діловому житті
2. Мета, завдання, об'єкт дослідження етики менеджера
3. Міждисциплінарні зв'язки курсу
4. Історична еволюція моральності
5. Взаємна довіра як основа ділової етики

Тема 2. Етика і право: проблеми взаємодії та взаємовпливу

1. Інтереси, права та цінності людини.
2. Відмінності між правом, законодавством та мораллю
3. Концепції взаємовідносин етики та моралі

Тема 3. Етика бізнесу – наука про сумісність бізнесу і моралі

1. Ділова етика в бізнесі.
2. Теоретико-методологічна основа наукового розуміння співвідношення етики і бізнесу
3. Соціальна відповідальність у бізнесі
4. Моральні передумови роботи менеджера

Тема 4. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ)

1. Історія розвитку КСВ
2. Суть та значення КСВ
3. Сфери прояву КСВ
4. Переваги КСВ
5. Регіональні розбіжності та підходи до КСВ
6. Суть міжнародних ініціатив та критеріїв ефективності КСВ

Тема 5. Стратегія соціально – відповідальної поведінки у ринковому середовищі

1. Формування КСВ у відносинах з споживачами. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів.
2. Соціально – відповідальний маркетинг
3. Формування складової КСВ у відносинах з конкурентами
4. Етичні питання відносин організації з акціонерами, постачальниками, дилерами.

Тема 6. Етика ділового спілкування з іноземцями

1. Етичні засади спілкування з іноземцями.
2. Етика усного ділового спілкування з іноземцями:
  - а) Знайомство
  - б) Вітання
3. Візитна картка
4. Ділові переговори
5. Рекомендації щодо особливостей поведінки в різних країнах

Тема 7. Етичні засади іміджу менеджера

1. Особливості підприємницької іміджелогії
2. Напрями вдосконалення іміджу підприємця
3. Імідж національного виробника
4. Характерні риси іміджу сучасного бізнесмена

Тема 8. Практичні аспекти етики культурно-дозвілєвої діяльності

1. Етичні засади глобальної комунікації в індустрії дозвілля
2. Екологічна відповідальність. Проблеми екологізації свідомості сучасного світу
3. Основні положення «Загальної декларація прав людини», «Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права».

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні акти та документи

1. Загальна декларація прав людини: Прийнята і проголошена резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. Офіційний вісник України від 15.12.2008 2008 р. № 93. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
4. <http://zakon1.rada.gov.ua>
5. Конвенція МОП № 111 «Про дискримінацію (в галузі праці і занять)», 1958. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
6. Керівні принципи ОЕСР для багатонаціональних підприємств. URL: http://www.oecd.org/departement/0,2688,en_2649_34889_1_1_1_1_1,00.html -

Базова література

1. Афанасьєв І. Діловий етикет. Етика ділового спілкування. Київ: Альтерпрес, 2006, 368 с.
2. Баранівський В. Ф. Етика бізнесу. Київ: Лицар, 2009, 182 с.
3. Бандурка А.М., Бочарова С. П., Землянська Е.В. Психологія управління. – Харків: ООО «Фортуна – пресс», 1998, 464 с.
4. Гах Й. М. Етика ділового спілкування. Київ: Центр навчальної літератури, 2005, 160 с.
5. Грішнова О.А. Людський розвиток: Навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2006.
6. Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі. Київ: Лібра, 1999, 270 с.
7. Зубенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування. Навчальний посібник. Київ: Ексоб, 2004, 200 с.
8. Карнегі Д. Як виробляти в собі впевненість і впливати на людей, виступаючи прилюдно. Харків: Промінь, 2007, 560 с.
9. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник / О. Гирик, О.Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко, Н. Реверчук, М. Саприкіна, Р. Семів, З.Скринник, К. Телюк; за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф.А.Я. Кузнецової. Київ: УБС НБУ, 2009, 258 с.
10. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування. Навчальний посібник. Суми: Університетська книга; Київ: Княгиня Ольга, 2005, 222 с.
11. Куліш А. Соціальна відповідальність бізнесу в банківській сфері у запитаннях і відповідях. Київ, 2007, 80 с.

12. Котлер Ф., Н.Лі. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. Київ: Стандарт, 2005, 302 с.
13. Лазоренко О. Корпоративна соціальна відповідальність в Україні: експертна думка: зб. статей та рекомендацій. Київ: Стилос, 2007.
14. Лазоренко О., Колишко Р., та ін. Посібник із КСВ. «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності». К.: Видавництво "Енергія", 2008.
15. Моральний вимір економіки: соціальна відповідальність бізнесу та економічна ефективність / За ред.. Хоружого Г. Ф. Київ: УБС НБУ, 2009, 255 с.
16. Палкін В. А. Етикет підприємницької діяльності. Київ, 60 с.
17. Палеха Ю. І. Іміджологія. Київ: Видавництво Європейського університету, 2005, 323 с.
18. Петрос О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної соціальної політики: [монографія]. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 152 с.
19. Скирда Т.І., Статінова Н. П. Етика та психологія ділового спілкування. Конспект лекція. Ч. 1 і 2. Київ, 2009.
20. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: розуміння та впровадження. К: 2005, 48 с.
21. Чайка Г. Л. Культура ділового спілкування менеджера: Навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 442 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“ ОХОРОНА ТА ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ”

Тема 1. Сутність понять «культура», «історико-культурна спадщина»

1. Структурні елементи культури України: а) матеріальна культура;
б) духовна культура.
2. Класифікація об'єктів історико-культурної спадщини: археологічні, історичні, об'єкти монументального мистецтва, об'єкти архітектури та містобудування, об'єкти садово-паркового мистецтва, ландшафтні, об'єкти науки і техніки.
3. Державний реєстр національного культурного надбання.

Тема 2. Становлення законодавства про охорону культурної спадщини України: історичний досвід.

1. Формування елементів правової охорони пам'яток на території України (IX – XVII ст.).
  2. Пам'яткоохоронна діяльність П. Могили, І Мазепи. Діяльність Київського товариства старожитностей і мистецтв.
  3. Діяльність НТШ.
- Правова охорона пам'яток історії та культури в УРСР.

Тема 3. Формування національного законодавства про охорону і використання культурної спадщини України

1. Конституційні засади охорони, використання і відновлення надбань української культурної спадщини.
2. Процес формування українського пам'яткоохоронного законодавства.
3. Особливості сучасного законодавства України про охорону, використання і примноження культурної спадщини.
4. Основні положення закону України «Про охорону культурної спадщини України».

Тема 4. Правове забезпечення реституції і повернення культурних цінностей, втрачених і незаконно переміщених (вивезених) з України

1. Національне законодавство України стосовно ввезення, вивезення і повернення культурних цінностей.

2. Міжнародний та внутрішній правові аспекти реституції і повернення культурних цінностей.

3. Міжнародно-правове співробітництво України з європейськими державами у сфері реституції і повернення культурних цінностей.

Тема 5. Співробітництво України з ЮНЕСКО. Об'єкти ЮНЕСКО в Україні

1. Цілі, завдання та організаційна структура ЮНЕСКО.

2. Заходи співпраці ЮНЕСКО та України щодо збереження пам'яток історії та культури

3. Нормативно-правові аспекти обліку об'єктів історико-культурної спадщини.

4. Об'єкти матеріальної культури України під охороною ЮНЕСКО.

5. Нематеріальна спадщина ЮНЕСКО в Україні.

6. Проблеми збереження та використання історико – культурної спадщини ЮНЕСКО в Україні в туристичній діяльності та організації дозвілля.

Тема 6. Архівна справа як форма збереження та використання історико-культурних пам'яток

1. Історичні витоки формування архівної справи в Україні.

2. Поняття «архівна система»: основні види, принципи функціонування.

3. Основні процеси архівної справи.

4. Основні групи архівних матеріалів.

5. Система архівних установ України: структура та мережа.

6. Національний архівний фонд: структура, правові засади формування та функціонування.

Тема 7. Музеї України в системі охорони, збереження і презентації пам'яток історії та культури

1. Виставково-презентаційна діяльність музеїв

2. Історичні, археологічні, краєзнавчі музеї.

3. Літературні, мистецькі, художні, меморіальні музеї. Галузеві музеї.

4. Етнографічні музеї, музеї просто неба – скансени.

Тема 8. Бібліотечна справа як форма збереження та використання історико-культурних пам'яток

1. Структурна характеристика бібліотеки, система управління.

2. Принципи формування, функціонування та соціальні функції бібліотеки.

3. Динамічна та статична частини бібліотеки.

4. Типологія бібліотек. Види бібліотечної діяльності та бібліотечних спеціалізацій.

Тема 9. Релігійні вірування та пам'ятки українців: проблеми збереження та використання в соціокультурній діяльності

1. Стародавні релігійні вірування. «Місця сили» та стародавні святилища.

2. Стародавні сакральні пам'ятки як місця туристично-екскурсійного тяжіння. 3. Сучасна релігійна обрядовість українців у соціокультурній діяльності

Тема 10. Історико-культурні заповідники України

1. Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця».

2. Національний історико-культурний заповідник «Кам'янець».

3. Національний історико-культурний заповідник «Качанівка»

4. Національний заповідник «Херсонес Таврійський».

5. Національний заповідник «Хортиця».
6. Національний заповідник «Хотинська фортеця».
7. Національний заповідник «Чигирин»

Тема 11. Національні природні парки, заповідники, ботанічні сади, пам'ятки садово-паркового мистецтва

1. Біосферний заповідник «Асканія-Нова» ім. Ф.Е. Фальц-Фейна.
2. Ботанічний сад ім. акад. О. Фоміна.
3. Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка.
4. Дендрологічний парк «Олександрія» НАН України.
5. Національний дендрологічний парк «Софіївка».

Тема 12. Етнокультурний потенціал України: проблеми збереження, відтворення та презентації

1. Усна народна творчість.
2. Діалекти та говірки.
3. Звичай та обряди (календарні та родинні).
4. Народні знання (космогонічні, астрологічні, медичні, ботанічні, зоологічні та метрологічні).
5. Ремесла та промисли (Кераміка вишивка, ткацтво, килимарство, ковальство, гутне скло, обробка шкіри, лозоплетіння, мисливство, рибальство, солеваріння).
6. Сільськогосподарська культура.
7. Традиції сімейного побуту. Народна кухня.
8. Проблеми збереження та презентації етнокультурного потенціалу України.

Тема 13. Історико-культурна спадщина нацменшин України: охорона та використання

1. Особливості етнокультурного життя кримських татар.
2. Етнопотенціал та матеріальні пам'ятки культури поляків, євреїв, греків, гагаузів, караїмів.
3. Німецькі поселення.
4. Болгарські поселення.
5. Етнокультурна спадщина Угорців на території України.
6. Чехи, словаки та серби.
7. Молдовани та румуни на українських землях.
8. Грузини, вірмени, узбеки.
9. Латиші, литовці, мордовці, чуваші.

Тема 14. Національні релігійні святині України

1. Сакральні пам'ятки м. Київ.
2. Храми Чернігова.
3. Християнські святині Кам'янця на Поділлі.
4. Монастирі та храми Волинського краю.
5. Дерев'яні храми Українських Карпат.
6. Сакральні святині Львова.
7. Православні святині Сумщини.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акуленко І. П. Культурна спадщина людства: збереження та використання. Львів: Фенікс, 2002, 180 с.
2. Аблець В.В. До питання збереження зразків народної архітектури. Наша справа. 1997. 27 лютого, С.1 – 3.

3. Арсентьев А. С. Роль Києво-Печерської лаври у розвитку релігійного туризму в Україні. Туристично-краєзнавчі дослідження. Київ, 2002. Вип. 4, С. 389–402.
4. Бондаренко С. Біосферні заповідники до списку спадщини ЮНЕСКО. День. 1993. 31 січня, С.5.
5. Вечерський В. В. Пам'ятки містобудування й архітектури України та перспективи їх використання як туристичних ресурсів. Туристично-краєзнавчі дослідження: Матер. III Всеукр. Наук.-практ. Конф. «Туризм в Україні: економіка та культура» (9-10 вересня 1998 р.): [у 2 ч.]. Київ: КМ Трейдинг, 1998. Ч. 1, С.63-68.
6. Герич В. П. Спільне транскордонне подання в Список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Дерев'яні церкви польських та українських Карпат». Політика і час. 2001. №11, С. 70 – 77.
7. Гонтар М. А. Захист та збереження культурних цінностей. Київ, 1994, 140 с.
8. Збереження нематеріальної культурної спадщини музеями України в добу глобалізації / Шості культурологічні читання пам'яті В. Подкопаєва: матеріали Всеукр. Наук.-практ. Конф. «Національний мовно-культурний простір України в контексті глобалізаційних та євроінтеграційних процесів» (Київ, 3–5 черв. 2009 р.). Київ, 2009, С. 158–160.
9. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження [Відп. ред. В. О. Горбик]. Київ: Ін-т історії України НАН України, 1998, 402 с.
10. Катаргіна Т. І. Збереження культурної спадщини у Великій Британії, США, Канаді (історія і сучасність): монографія. Київ: НАН України; Ін-т історії України, 2003, 200 с.
11. Ключко В. І. Проблеми охорони пам'яток археологічної спадщини в Україні. Вип. 2. Київ, 2006, С. 68-73.
12. Курило Т. Правова охорона культурної спадщини України. Монографія. Львів: Новий світ – 2000, 2007, 152 с.
13. Максимов В. В. До історії становлення міжнародного права охорони культурних цінностей. Правова держава. Київ, 1996. Вип. 7, С. 270–278.
14. Максименко М. Т. Дуга Струве – в списку Всесвітньої спадщини UNESCO. Праці центру пам'яткознавства. Київ, 2006. Вип. 9, С.144–145.
15. Максимов В. В. Ратифікація Україною конвенцій UNESCO про охорону культурних цінностей і проблеми національного пам'яткоохоронного законодавства. Ідеологія державотворення в Україні: історія і сучасність: наук.-практ. Конф., (Київ, 22–23 листоп. 1996 р.): матеріали. Київ, 1997, С. 410–412.
16. Мацегора К. Карпатські церкви мають бути у списку ЮНЕСКО. Урядовий кур'єр. 2012. 23 лют., С. 3
17. Мельничук О. І. Концепція нематеріальної культурної спадщини. Формування в міжнародному праві. Пам'ятки України: історія та культура. 2003. № 3, С. 12–17.
18. Мельничук О. І. Міжнародно-правовий статус всесвітньої культурної і природної спадщини. Київ: Наук. думка, 2008, 288с.
19. Мельничук О. І. Статус всесвітньої культурної і природної спадщини людства в міжнародному праві : автореф. дис. на здобуття наук. Ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 «Міжнародне право» / Мельничук Олена Ігорівна ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. Київ, 1997, 18 с.
20. Опалько Ю. В. Збереження історико-культурної спадщини в сучасній Україні: проблеми та перспективи. Стратегічні пріоритети. 2007. № 1 (2), С. 83 - 88.
21. Про охорону культурної спадщини: Закон України від 08 черв. 2000 р. №1805-III. Відом. Верховної Ради України. 2000. № 39, 333 с.
22. Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство: навчальний посібник. Київ: Знання. 2008, С.308 – 316.
23. Холодок В.Д. Державне управління охороною культурної спадщини в Україні: стан і перспективи розвитку. Київ, 2010, С. 1– 8.
24. Яременко М. Про нематеріальні цінності. Політика і час. 2001. №11, С. 70 – 77.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ІВЕНТИВНИХ ЗАХОДІВ»

Тема 1. Поняття та зміст event. Класифікація подій

1. Поняття Івент.
2. Типологія та класифікація івент.
3. Підходи до визначення поняття «івент».
4. Різноманітні погляди до класифікації івент заходів.

Тема 2. Цілі та завдання подієвих заходів

1. Цілі івент заходів.
2. Завдання подієвих заходів.
3. Цілі та задачі по типам івент заходів.
4. Національні особливості івент подій.

Тема 3. Методологія дослідження виняткових подій

1. Дослідження як інструмент організації заходу
2. Власні дані компанії
3. Опитування
4. Людина-«монітор»
5. Маркетингові дослідження

Тема 4. Технологія розробки програми заходу

1. Мозковий штурм як технологія колективної креативної творчості
2. Документація ідей в розробці івент
- 3 Конкурс ідей для програми заходу
4. Творчий вплив ззовні

Тема 5. Планування івент заходів

1. Організація івент заходу
2. Формулювання цілей і завдань та вибір концепції заходу
3. Планування часу для проведення івент

Тема 6. Склад та функції персоналу в організації заходів

1. Склад та підготовка персоналу для івент
2. Організація роботи персоналу
3. Робота з підрядниками

Тема 7. Ризик-менеджмент виняткових заходів

1. Поняття, властивості та функції ризиків
2. Види ризиків івент заходів
3. Управління ризиками
- 4 Безпека проведення івент заходу

Тема 8. Інструменти просування і продажів подієвих заходів

1. Основні інструменти продажів заходу
2. Реклама та рекламні канали
3. PublicRelations – PR (Зв'язки з громадськістю, піар)
4. Організація роботи з пресою

Тема 9. Ефективність управління заходами

1. Методи оцінки ефективності івент

2. Фінансова класифікація івент заходів
3. Фінансові питання при організації івент

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сондер М. Ивент-менеджмент: организация развлекательных мероприятий. Техники, идеи, стратегии, методы. Москва: Вершина, 2006. 544 с.
2. Тульчинский Г.Л. Менеджмент в сфере культуры : учебное пособие. СПб.: Издательство «Лань»; «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ», 2007. 528 с.
3. Хальцбаур У. Event-менеджмент. М. : Эксмо, 2007. 384 с.
4. Шумович А.В. Великолепные мероприятия: Технологии и практика event management. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2008. 336 с.
5. Аванесова Г.А. Культурно-досуговая деятельность: Теория и практика организации: учебное пособие для студентов вузов. М., Аспект Пресс, 2006. 236 с.
6. Переверзев М.П. Менеджмент в сфере культуры и искусства: Учебн. Пособие. М. : Инфра-М, 2007. 192 с.
7. Пресс Скин. Как пишут и продают сценарии в США для видео, кино и телевидения: (Пер. с англ.). М. : Изд-во ТРИУМФ, 2004. 400 с.
8. Иванова О. В. Методичні підходи до розробки бізнес-івенту. URL: <http://firearticles.com/economika-pidpnyemstv/220-metodichn-pdhodi-do-rozrobkibznes-ventu-ivanova-o-v-markovskiy-o-v.html>
9. Шмитт Б. Бизнес в стиле шоу: маркетинг в культуре впечатлений. М. : Вильямс, 2005. С. 14-49.
10. Кацадзе Н. Антикризисные формулы для ивент-агентств. About Event. 2009. № 2. С. 28-34.
11. Крысов. А. Разрабатываем деловой ивент. URL: - Режим доступа: eventconsulting.info/a2710-razrabatyvaem-delovojivent.html.
12. Назимко А. Событийный маркетинг: руководство для заказчиков и исполнителей. М. : Вершина, 2006. С. 5-94.
13. Пасмуров А. Как эффективно подготовить и провести конференцию, семинар, выставку. СПб. : Питер, 2006. С. 25-49.
14. Агеев В. С. Механизмы Event-концепции. Менеджмент. 2008. № 2. С.12-16.
15. Алибасов Б. Концепция прорыва в коммерческом ивент-менеджменте. URL: <http://www.rbedu.ru/articles/management/article6237.html>.
16. Андриенко В. П. Феномен Event-концепции. Маркетинг 2009. № 6 С. 66-70.
17. Берлов А. Эволюция ивент-менеджера. URL: <http://www.eventmarket.ru/articles/org/detail.php?ID=6380>.
18. Толкачев А. Н. Special events : секреты эффективности. Личные продажи. 2010. № 3. С. 216-231.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.